

NVE

Eilif Magnus Brodtkorb
emb@nve.no

Deres referanse: saksnr. 200702306 | Vår referanse 012456 | Kristiansand, 8. Mars 2024

Høringsuttalelse til revisjon av konsesjonsvilkår for Uldalsvassdraget.

CADRE er en norsk vannkraftsprodusent som eier, driver og bygger småkraftanlegg. Selskapet har hovedkontor i Kristiansand.

Sammen med grunneiere og samarbeidspartnere skaper vi grønn energi, vekst og verdier over hele landet.

Per i dag forvalter vi rundt 400 GWh ut fra 23 kraftverk fordelt over hele landet. Selskapet er eid av de ansatte sammen med Nordkraft og HitecVision.

CADRE representerer følgende kraftverk langs Tovdalselva og Uldalsåna

- Vassfossen
- Flateland
- Skripelandfossen
- Skjersfossane (under bygging)
- Brufossen (i prosjekteringsfasen)
- Boenfoss

CADRE er jevnlig i kontakt med Å Energi Vannkrafts (ÅEVK) driftsavdeling for å koordinere driften av kraftverkene og forvaltningen av tilgjengelige vannressurser. Vi opplever ÅEVK som en god samarbeidspartner i vassdraget med stor interesse for å drifte kraftverkene og forvalte vannressursene på en forsvarlig og samfunnsnyttig måte. CADRE har gjennom en god dialog med ÅEVK bidratt til å sikre forvaltningen av vannressursene etter gjeldende konsesjoner.

CADRE er av den oppfatning at revisjonsdokumentet utarbeidet av ÅEVK dokumenterer dagens forhold og dagens utfordringer i vassdraget meget godt. Det er et omfattende dokument som helt klart vil forbedre den samlede forståelsen av vassdraget for alle parter som har interesser langs Uldalsvassdraget og Tovdalselva. Det er mindre detaljer som etter vår vurdering ikke er fullt ut vurdert av ulike årsaker (som bygging av Skjersfossane kraftverk i Rettåna), men det samlede innholdet er verdifullt og komplett.

Vi har ikke mye kommentarer til pkt. 1-6 i rapporten. Som nevnt ovenfor, mener vi at det ikke er tatt fullt hensyn til alle anlegg langs vassdraget (Skjersfossane, dels Flateland), men disse vil ikke endre helhetsvurderingen av betydning og derfor mener vi at dokumentet «as is» er bra, og gjenspeiler status og utfordringene langs Uldalsvassdraget og Tovdalselva godt.

Når det gjelder analysen av «skader og ulemper» i kapittel 7, har CADRE i hovedsak kommentarer til utslipp i tørre perioder i den nedre delen av Tovdalselva mellom Flakksvannet og utløpet av elva ved Hamresanden. Vi har erfaring med Boenfoss kraftverk de siste årene og fiskevandringen ved Boenfoss før og etter at kraftverket er i drift. Vi vurderer for tiden situasjonen for fiskevandring langs fiskepassasjen og langs Boenfoss og er i ferd med å fullføre en fullstendig vurderingsrapport i samarbeid med NORCONSULT, lokale myndigheter og Nedre Tovdal Fiskelag.

I sommerperioden trenger Boenfoss et minimum på 12,5 m³/s (7,5 m³/s minimum turbinutslipp og 5,0 m³/s minstevannføring) for å holde kraftverket i konstant i drift. Vi har i løpet av de siste årene erfart at anlegget måtte stoppes flere ganger over lengre perioder da vannføring jevnlig faller under vår minste driftsvannføring. Videre opplevde vi ved Boenfoss i 2018 og 2022 at vannføring i elva falt til og med under 3 m³/s, med det tørreste året i 2022 med nesten bare 1 m³/s tilgjengelig vann. I samme periode hadde alle andre kraftverkene i CADRE-gruppen i Uldalsvassdraget vært stoppet i flere uker på grunn av lav vannføring. Dette omfattet også Vassfossen kraftverk, som er direkte knyttet til Eptevatn magasinet. Vi konkluderer med at 2022 ble et eksepsjonelt tørt år som førte til svært lave nivåer i alle elver og magasiner.

Vi har ikke erfart ved Boenfoss kraftverk at «effektkjøring» som beskrevet i avsnitt 7.3.1. påvirker kraftuttaket ved Boenfoss betydelig, da det er flere naturlige magasiner mellom Boenfoss og Herefossen som forsinker og demper variasjoner i vannføringen. Stopp ved Hanefoss over lengre perioder påvirker naturligvis produksjonen på Boenfoss.

CADRE har følgende kommentarer til Å Energi Vannkrafts analyse i avsnitt 8 som omhandler innkommende krav:

- Vedrørende kravet om minstevannføring på 7,5 m³/s ved Flakksvannet: CADRE mener at et minstevannføringskrav ved Falksvatn på 7,5 m³/s vil unødvendig påvirke produksjonsplanleggingen av hele vassdraget, da ÅEVK gjennom sine magasiner Vikstølvatn, Høvringen, Hanefoss og CADRE gjennom sin tapperett av magasin Eptevatn trenger å reservere betydelig volumer i magasinene for å sikre en høy minstevannføring ved Flakksvannet. Dette vil påvirke den fleksible kraftproduksjonen til de tilgjengelige vannressursene negativt uten å forbedre miljøverdien for vassdraget betydelig etter vår oppfatning.
- Historiske måleserier viser at vannføringen ved Flakksvannet hadde vært godt under de påkrevde 7,5 m³/s også før reguleringen i vassdraget ble innført. Vi støtter ÅEVKs forslag om å sikre en minstevannføring på 3,5 m³/s ved og tar sikte på å slippe ut en høyere mengde dersom hydrologiske forhold tillater det – slik det har vært gjort de siste årene gjennom en selvplågt minstevannføring på 7,5 m³/s.

Videre støtter vi ÅEVKs konklusjon om at et krav om høy minstevannføring ved Flakksvannet og kravet om å begrense LRV ved Høvringen og Hanefoss i sommerperioden står i motsetning til hverandre.

- Vedrørende magasinnivået ved Hanefoss i sommerperioden: CADRE bygger for tiden Skjersfossane kraftverk ved utløpet av Rettåna mot Hanefossmagasinet. Skripeland kraftverk ble satt i drift i 2014. Begge kraftverkene har Hanefoss magasinet nedstrøms. Forventet gjennomsnittlig nedstrøms vannstand (vannstanden i Hanefoss magasin) i vårt produksjonsestimat skal ligge på ca. 147,00 moh - 147,50 moh ved full effekt for begge

kraftverkene. En unødvendig høy vannstand ved Hanefoss magasin i sommerperioden vil påvirke produksjonen ved Skjersfossane og Skripelandfossen kraftverk negativt.

CADRE støtter i ÅEVKs konklusjoner og anbefalinger for konsesjonsendringer. Dette inkluderer først og fremst;

- Krav om minstevannføring ved Flaksvannet målestasjon hvor ÅEVK foreslår en minstevannføring på 3,5 m³/s og et utslippsmål på 7,5 m³/s når de hydrologiske forholdene tillater det.
- Krav til LRV i Hanefossmagasinet i sommerperioden skal være på 145,5 moh.

Med vennlig hilsen

Øystein Flåt

Kraftverkssjef/ COO | Cadre Group AS

+47 48162066